

YENİLENEBİLİR KAYNAKLAR DIŞA BAĞIMLILIĞI AZALTIYOR

Temiz dönüşüm ENERJİDE ÇÖZÜM

Türkiye'de elektrik üretiminde yapılan yeni yatırımların tamamına yakını yenilenebilir enerji kaynaklarına yöneldi. Mayıs 2022 itibarıyla elektrik kurulu gücü içinde ithalata bağımlı doğalgazın payı bir yıl önceye göre yüzde 1,72 azalırken, rüzgârın payı yüzde 13, biyokütlenin payı yüzde 50, güneşin payı yüzde 74,4, jeotermalin payı yüzde 2,3, akarsu payı yüzde 1,5 arttı.

Türkiye, enerjide büyük dönüşüm yaşıyor. Yerli ve yenilenebilir kaynakların toplam tüketimdeki payı her yıl artarken, bu alanda yaşanan çeşitlilik arz güvenliğini sağlama alırken, enerji ithalat faturasının da düşmesine yol açıyor. EP-DK verilerine göre Mayıs 2022 itibarıyla elektrik lisanslı kurulu gücü içinde ithalata bağımlı doğalgazın payı bir yıl önceye göre yüzde 1,72 azalırken, rüzgârın payı yüzde 13, biyokütlenin payı yüzde 50, güneşin payı yüzde 74,4, jeotermalin payı yüzde 2,3, akarsu payı yüzde 1,5 artış gösterdi. Mayıs 2021'e göre 2022'de doğalgazın kurulu güçteki payı yüzde 27,19, bariyerli hidroliğin payı yüzde 25,13, rüzgârın payı yüzde 11,7, linyitin payı yüzde 10,93, ithal kömürün payı yüzde 9,76, akarsunun payı yüzde 8,86, jeotermalin payı yüzde 1,82, biyokütlenin payı yüzde 1,8, güneşin payı yüzde 1,19, taş kömürünün payı yüzde 0,91 oldu. Cumhuriyetin 100'üncü yılında yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik kurulu gücünün toplam kurulu güce oranının yüzde 48'den yüzde 52 seviyesine yükseltilmesi hedefleniyor. 2023 yılı kurulu güç hedefleri güneş enerjisinde 10 bin, rüzgârda 11 bin 883, hidroelektrikte 32 bin 37, jeotermal enerji ve biyokütlede de 2.884 megavat olurken, mayıs sonu itibarıyla rüzgârda 2022 hedefinin, jeotermal ve biyokütlede ise 2023 hedefleri aşıldı.

YENİLENEBİLİRDE MALİYET DÜŞTÜ

Uzmanlar yaşanan küresel enerji krizini temiz enerji dönüşümünü hızlandırarak aşmanın mümkün olduğunu söylüyor. Türkiye'de bugün gelinen noktada özellikle elektrik üretiminde yapılan yeni yatırımların tamamına yakınının yenilenebilir enerji kaynaklarına yöneldiğini kaydeden SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi Direktörü Alkan Bağ Güllü, bunun en önemli sebeplerinin başta güneş ve rüzgâr olmak üzere yenilenebilir kaynakların yatırım maliyetlerindeki hızlı düşüş, bu teknolojilerin fosil yakıtlı

kaynaklara göre daha maliyet etkin hâle gelmeleri, toplumda sürdürülebilirlik ve iklim krizine yönelik algının artması ve politika yapıcılarının iklim değişikliğiyle mücadele politikalarını artan şekilde uygulamaya başlaması olduğunu anlattı.

GAZ KESİNTİSİ CİDDİ BİR SİNYAL

Türkiye'de fosil yakıtlı santrallerin devreden çıkmasını sağlayacak politikaların ise henüz hayata geçirilmediğini dile getiren Güllü, Türkiye'de enerji sektörünün 3 ana gündem maddesi bulunuyor; enerji arz güvenliğinin sağlanması, enerjiye ekonomik erişim ve enerji sektörü kaynaklı karbon salınımının azaltılması. Arz güvenliği açısından baktığımızda, 2020'de 48 milyar metreküp doğal gaz tüketen ülkemiz, 2021'de çok ciddi bir talep artışıyla 60 milyar metreküp gibi bir tüketim gerçekleştirdi. Ocak 2022'de İran gazının teknik sebepler gerekçe gösterilerek bir süre kesilmesiyle gaz ve elektrik arzında kesinti ve kriz yaşayan Türkiye'de belirli bir süre için santrallere ve sanayiye doğalgaz ve elektrik kesintisi uygulandı. Bu aslında enerjide ithal bağımlılığı olan tüm ülkelerin yaşayabileceği bir durum olsa da, enerji dışa bağımlılığın azaltılması konusunda İleriye dönük stratejilerin belirlenmesinde Türkiye için ciddi bir sinyal olabilir" değerlendirmesini yaptı. Tüm ülkeler gibi Türkiye'nin yaşadığı diğer bir önemli sorunun enerji fiyatlarının yükselmesi olduğunu aktaran Güllü, şöyle konuştu: Yaşanan sorunlara kısa vadede çözüm bulmak zor olsa da mümkün olduğunca enerji verimliliği uygulamalarına ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını arttırmaya yönelmek bu krizi sönmekte fayda sağlayacaktır. Bir yandan kısa dönemde karşılanması gereken acil ihtiyaçlar, diğer yandan iklim değişikliğiyle mücadele ve geniş çaplı yeşil dönüşüm hedeflerinin gündemde olduğu, enerji dönüşümü perspektifinden çelişkili görünen bir dönem içindeyiz. Oysa bu durum yeşil dönüşümü engellemek bir yana daha da hızlandırma potansiyeli barındırıyor.